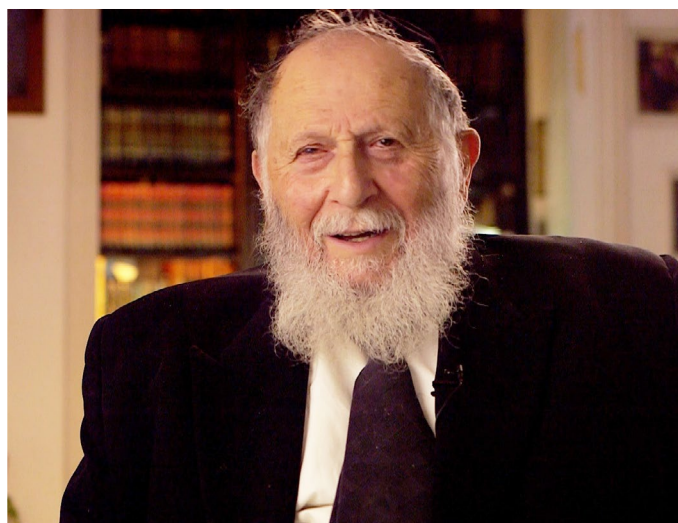

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

כיצד להשפיע בלי להיות מושפע?

הרב דוד שרגא כץ

פּוֹנִיָּבֶז' הרב כהנמן, והוא התנה את קבלת הרבנות בכך שאפתח בשכונה ישיבה ושאמסור בה שיעור בכל יום. כשהצעתי את הרעיון בפני אנשי הקהילה הם הביעו את הסכמתם הנלהבת ואף הבטיחו לסייע. פנינו לראש העיר של חיפה דאז, מר אבא חושי, וזה הסכים להקצות שטח מתאים עבור מבנה לישיבה, ואף העניק לנו תקציב ראשוני של חצי מיליון לירות. אולם, לצורך השלמת הבניין נדרשו עוד כמה מיליוני לירות.

באמצע שנות תש"ל (1970), החלטתי לנסוע לארצות הברית כדי לגייס את שאר הסכום מפילנתרופים יהודים. במהלך ביקורי שם ביקרתי אצל העיתונאי החרדי הלל זיידמן, שהיה פעיל בחוגי אגודת ישראל ומקורב לחצר ליובאוויטש, וזה יצר קשר עם מזכירו של הרבי, הרב לייבל גרונר, וקבע עבורי פגישה אצל הרבי.

הפגישה נקבעה לשעת לילה מאוחרת, ונכנסתי בשתיים לפנות בוקר. כבר בתור אפשר היה לראות את מגוון האנשים שהמתינו להיכנס אל הרבי. היו שם יהודי מדרום אפריקה שסיפר שהגיע הישר משדה התעופה, ולמרות שיש לו בן ובת שגרים בניו יורק, עוד לא נסע לפגוש אותם; זוג צעיר בעל חזות מודרנית, שהתברר שהיו שחקנים; ועוד בחור שהתהלך הלך ושוב, אחוז שרעפים לקראת הכניסה ליחידות - במהלכה הרבי מסתכל אל שורש הנשמה.

לפני הכניסה לחדר הרבי ביקש ממני הרב גרונר לקצר, מאחר שהשעה מאוחרת, והם רוצים שהרבי יספיק לישון בלילה. "אחרי שישמע הזמזם, אל תתעכב עוד". הוא הבהיר לי שבנוכחות הרבי נהוג לעמוד.

אני זוכר שהתרשמתי מאוד מדמותו של הרבי. מראה פניו חקוק בזכרוני עד היום. בתחילה עמדתי כפי שהדריכו אותי, אבל הרבי מיד הציע לי לשבת. ניסיתי לסרב, אך לאחר שפקד עליי פעמיים נוספות לשבת, לא יכולתי לסרב והתיישבתי.

הרבי שאל מה הביא אותי לארצות הברית. כאשר שמע על הישיבה גילה התעניינות רבה ושאל מגוון שאלות. "מה אתה מלמד בישיבה? איך אתה מנחם אותם? מה סוג התלמידים? מה הציפיות שלך מהם?" ההרגשה הייתה שהוא באמת מתעניין ורוצה לשמוע. הוא לא עשה זאת רק כדי לצאת ידי חובה, ולעבור למבקר הבא - היה ברור לי שעכשיו הוא לגמרי איתי.

אחד הנושאים שהעליתי בשיחתנו היה שאלה בנוגע לגיוס

בולדתי בהונגריה, והייתי כבן שנתיים כשהוריי הגיעו ארצה והתיישבו בחיפה. בישיבה קטנה למדתי בישיבת "חפץ חיים" בכפר סבא, בראשות הרב שטיינמן, ואחר כך למדתי אצל עשרה שנים בישיבת פּוֹנִיָּבֶז' בבני ברק.

למרות שגדלתי והתחנכתי בישיבות ליטאיות מובהקות, הייתי צעיר סקרן וגיליתי עניין גם בחסידות. כמה מחבריי שלמדו איתי בפּוֹנִיָּבֶז' היו בחורים ממשפחות חב"דיות. סמוך לישיבה היה בית חב"ד בניהולו של הרב לייבל זלמנוב, ומפעם לפעם היו נערכות שם התוועדויות. זכורה לי במיוחד התוועדות עם הרב רפאל ("פולע") כהן - אביו של "החוזר" המפורסם של הרבי, הרב יואל כהן ע"ה - שחזר מביקור בחצר הרבי וסיפר לנו - תלמידי פּוֹנִיָּבֶז' - על חוויותיו.

לעתים די קרובות הייתי נוסע לראשון לציון לשמוע את המשפיע הנודע ר' חיים שאול ברוק, ופעם אחת אף ביקרתי בישיבת חב"ד המרכזית בלוד, שהייתה אז בראשית דרכה. היה זה ב"ט כסלו, ראש השנה לחסידות, ואני זוכר שהתרשמתי מאוד מהמשפיע ר' שלמה חיים קסלמן.

בגיל עשרים ושמונה, עוד טרם נישואיי, הוצעה לי משרת רבנות בשכונת רמות רמז בחיפה. התייעצתי עם מורי ורבי, ראש ישיבת

רב בהכנת השיעורים הללו, ובדרך כלל יום שלם הוקדש להכנת כל שיעור ביסודיות רבה.

לאחר כעשרים דקות שמעתי זמזום ורציתי לקום, אבל הרבי אמר לי להמשיך לשבת. כעבור כעשרים דקות נוספות, אחרי שנשמע הזמזום בפעם השנייה והרבי שוב סימן לי להתעלם מכך, אמרתי לו, "הבטחתי שאצא..." חששתי שאם לא אצא עכשיו, לא יתנו לי להיכנס בפעם הבאה. בדיעבד אני מצטער על כך, כי לא הייתה לי הזדמנות נוספת להגיע אליו.

אחרי שחזרתי לחיפה, פנה אלי הרב ראובן דונין, שגר בשכונת רמות רמז. הייתה לנו היכרות עוד מתקופת הילדות בחיפה, עוד הרבה לפני שהתקרר לבב"ד והפך למשפיע מפורסם. כששמע שהייתי אצל הרבי, הזמין אותי להתוועדות וביקש שאספר על חוויותי מהביקור. הוא התפעל מכך שתיארתי לפרטי פרטים את חדרו של הרבי, וזכרתי בדיוק אילו ספרים היו מונחים מסביב.

זיכרון המפגש עם הרבי חי אצלי ומרשים אותי עד היום הזה. לא הפכתי לבב"ד, אבל היחידות הייתה משמעותית מאוד עבורי ותרמה לי רבות. בצעירותי דיברו על כך שבליובאוויטש נבחר רבי חדש, וציינו את העובדה שהוא צעיר. במבט לאחור, כאשר מסתכלים על העבודה הציבורית של הרבי לאורך השנים, ואיך שהצליח להפוך את חב"ד לממלכה עולמית - אין ספק שזה משהו שרק הרבי מליובאוויטש היה יכול לעשות.

הרב דוד שרגא הכהן כ"ע"ה, שנפטר בראש חודש טבת תשפ"ב, עמד בראש ישיבת "משכן יעקב" בחיפה אותה ייסד לפני כיוכל שנים, עם התמנותו לרבה של שכונת רמות רמז בעיר. בשלושים שנה האחרונות כיהן כרב שכונת הכרמל בחיפה. הוא רואיין בביתו בחודש שבט תשע"ד (2014).

תרומות לשיבה. הייתי חסר כל ניסיון בתחום זה, ומהר מאוד הבנתי שזו משימה לא פשוטה כלל. עלה בדעתי רעיון: מאחר שחיפה נחשבה עיר "אדומה" המזוהה עם הסתדרות העובדים והפועלים, חשבתי לפנות לעזרתם של גורמים יהודים מקבילים בארה"ב. מזכיר פועלי אגודת ישראל קבע עבורי פגישה עם האדם המתאים, ובפגישה סיפרתי לו שאנחנו רוצים לבנות ישיבה בחיפה. הצגתי בפניו את מכתבו של ראש העיר חיפה, בו הוא כותב על השטח והתקציב הראשוני שהעירייה הקצתה לטובת הישיבה. "אבא חושי עוזר לנו, תעזור לנו גם אתה", אמרתי.

"יש לי רעיון", אמר האיש. "יש יהודי בפילדלפיה שמוכן לתרום למטרה זו מאה אלף דולר, אבל לשם כך אצטרך אישור מיהושע לוין, גזבר ההסתדרות". יצרתי קשר עם הרבנים קלמן כהנא ואברהם ורדיגר מראשי פועלי אגודת ישראל, ואחרי שהסברתי שיש לי הזדמנות לקבל תרומה מכובדת, ביקשתי שידברו עם יהושע לוין. כעבור זמן קצר חזרו אלי עם תשובתו: הוא מוכן, אך מבקש שאפריש ארבעים אחוז מהסכום לטובת ההסתדרות בארץ. כעת הייתי בבעיה. לא ידעתי האם עליי לקבל את ההצעה בתנאים הללו. התייעצתי עם הרב יונג, רבה הוותיק של ה"ג'ואיש סנטר" בניו יורק, קהילה מכובדת ועשירה - והוא הביע הסתייגות. החלטתי להעלות את השאלה בפני הרבי.

הוא לא נבהל לשמוע שהם מבקשים לקחת לעצמם ארבעים אחוז, ואף התבטא, "זה עוד זול! דע לך, שמכל דולר ש"המגבית היהודית המאוחדת" (UJA) מגייסת עבור ישראל באמריקה, שישם ושישה סנט נשארים פה". באותו יום בדיוק הגיע משה דיין לניו יורק כדי לסייע למאמצי גיוס הכספים של ארגון ה"בונדס" (מפעל מלווה העצמאות והפיתוח של מדינת ישראל). "מה אתה חושב?", שאל הרבי, "שהוא עושה זאת בחינם?" הייתי מופתע לשמוע את הדברים, וראיתי עד כמה הרבי מעודכן ומעורה בפרטי הדברים.

שאלה נוספת שאותה העליתי בפני הרבי נגעה לתחום ההשפעה והרבצת התורה, שבו עסקתי במסגרת תפקידי הרבני. בהשפעה יש הרי שתי דרכים - מצד אחד, אפשר לרדת אל הציבור, להוריד ולהתאים את הרמה לזו של הציבור. גישה זו פשוטה יותר מאשר הדרך של העלאת הציבור אליך, לרמתו של המשפיע. מצד שני, יש בה חשש וסכנה שהיא תגרום לירידה והתדרדרות אצל המשפיע. "מה אעשה כדי שלא תהיה ירידה אצלי כתוצאה מההתעסקות בהשפעה לציבור?", שאלתי את הרבי.

תשובת הרבי הייתה קצרה ועניינית, אך ממצה מאוד וקולעת אל המטרה. הוא אמר לי, "העצה לך היא, שתמסור בפני בעלי הבתים שיעור גמרא בעיון". שאלתי, "הרי אני מוסר בשיבה שיעור בעיון בכל בוקר?" על כך ענה לי הרבי, "אצל תלמידים, יש תלמיד המחכים את רבו, ויש תלמיד שמייגע את הרב... גם בין בעלי הבתים, תמיד יש אחד שחושב שהוא יודע ללמוד יותר טוב מהרב. לשם כך צריך להכין היטב את השיעור".

מעניין שכך בדיוק היו הדברים. היה שם יהודי אחד שנהג למסור שיעור לפני שהגעתי, וכשהתחלתי למסור שיעור, הוא השתדל תמיד להוכיח עד כמה הוא יודע ללמוד. הייתי צריך להשקיע זמן

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשי"א (1951) — הרבי פנה לת' יואל כהן שיכתוב הנחה משני המאמרים הראשונים שאמר - ד"ה "באתי לגני" מהתוועדות י' שבט, וד"ה "היושבת בגנים" משבת י"ג שבט. הנ"ל ניסה להתחמק וביקש שהרבי ימסור אותם בכתב - כפי שהיה נהוג אצל אדמו"רי חב"ד לדורותיהם, אך הרבי בחר שהדברים יתנהלו אחרת, וקבע סדר חדש: הוא לא נהג לרשום בעצמו את מאמרי החסידות שלו, אלא רק אמרם ברבים, ולעתים היה מגיה את ההנחה שנמסרה לו. י"ד בשבט

1 ימי בראשית עמ' 399: מגזין וידאו 'תורת חיים', תכנית 881

ההקדשות שלכם
מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים
ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל
כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the
REBBE

בסיוע חברי
THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד